

การศึกษาขั้นมูลฐาน

ประวัติความเป็นมา

ในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 สหรัฐอเมริกาในฐานะที่ได้เข้าร่วมในสงคราม ฝ่ายสัมพันธมิตรได้ส่งทหารไปช่วยรบในต่างประเทศเป็นจำนวนมาก เกิดความจำเป็นที่จะฝึกฝนอบรมทหารเพื่อใช้สำหรับการติดต่อสื่อสาร ซึ่งการติดต่อสื่อสารที่รวดเร็วและคุ้มค่าที่สุด ในระหว่างสงครามก็คือ การติดต่อสื่อสารทางวิทยุและโทรศัพท์ จึงเกิดความต้องการบุคคลที่สามารถพูดและฟังภาษาต่างประเทศทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ ด้วยวัตถุประสงค์ดังกล่าว The Army Specialized Training Program จึงได้เปิดสอนภาษาต่างประเทศแก่ทหารขึ้น มีชื่อย่อว่า ASTP โดยเปิดสอนแก่ทหารอเมริกัน เพื่อจะได้ใช้ติดต่อสื่อสารในระหว่างสงครามขึ้นในวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เป็นจำนวนถึง 57 แห่ง หลักสูตรที่เปิดขึ้นนั้นเป็นหลักสูตรระยะสั้น (Intensive Course) เนื่องจากครูที่รู้ภาษาต่างประเทศมีน้อยและเพื่อให้เรียนได้ผลดีที่สุดในระยะเวลานั้น จึงได้มีการคิดนำเอาอุปกรณ์การสอนประเภท mechanical และ electronic เขามาช่วยในการสอน อุปกรณ์ที่ใช้ในครั้งนั้นได้แก่ แผ่นเสียงอัดเสียงเจ้าของภาษา (Native Speakers) และให้มีการฝึกฝน (Active Drill) โดยให้ผู้เรียนว่าตาม เป็นการฝึกฟังและพูด (Aural and oral training) ซึ่งนับเป็นจุดเริ่มต้นของห้องปฏิบัติการทางภาษา การติดตั้งอุปกรณ์ประเภท mechanical และ electronic เพื่อช่วยในการเรียนการสอนที่เราเรียกว่า ห้องปฏิบัติการทางภาษานั้นได้เริ่มใช้เป็นที่แรก โดยสถาบัน Army Specialized Training Program นับตั้งแต่สงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นต้นมา สถาบันการศึกษาหลายแห่งในอเมริกาได้ตระหนักถึงคุณประโยชน์ของห้องปฏิบัติการทางภาษาในการสอนภาษาและมีการทดลองนำมาใช้ในโรงเรียนวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย โดยได้มีการคิดค้น คัดแปลงแก้ไขทั้งด้านวัสดุ อุปกรณ์ และบทเรียนที่ใช้ ให้เหมาะสมกับสถานศึกษา และได้วิวัฒนาการจากการใช้แผ่นเสียงมาเป็นเทป (Tape Recording) ดังที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน

ความหมายของห้องปฏิบัติการทางภาษา

Oliva¹ ได้ให้คำจำกัดความของห้องปฏิบัติการทางภาษาไว้คือ "A language laboratory may be defined as a school room especially equipped with electronic equipment for the specific purpose of instruction in foreign languages." กล่าวคือ ห้องปฏิบัติการทางภาษาเป็นห้องที่ประกอบด้วยเครื่องอุปกรณ์ไฟฟ้าเพื่อใช้สอนภาษาต่างประเทศ

S. Pit Corder² กล่าวว่า ".....a language laboratory is a language classroom in which students are isolated from each other by sound proof walls. These prevent the sound made by one student from reaching his neighbors. This leaves him free to practice speaking without disturbing and he, in his turn, can listen to speak undisturbed by them." กล่าวคือ ห้องปฏิบัติการทางภาษาเป็นห้องที่ใช้เรียนภาษาต่างประเทศ นักเรียนแยกจากกันโดยมีผนังกันเสียง ซึ่งผนังกันเสียงดังกล่าวจะช่วยป้องกันไม่ให้เสียงของนักเรียนแต่ละคนได้ยินไปถึงกัน ในกรณีนี้ก็ทำให้นักเรียนฝึกพูดโดยไม่ต้องมีเสียงอื่นมารบกวน ขณะเดียวกันก็สามารถฟังและพูดตามโดยไม่มีเสียงเพื่อน ๆ ที่เรียนด้วยกันมารบกวน

¹Peter F. Oliva, The Teaching of Foreign Languages, Englewood Cliff, New Jersey : Prentice-Hall, Inc., 1969, p. 184.

²S. Pit Corder, "The Language Laboratory" : Teaching English as a Second Language, New York : McGraw-Hill Book Company, 1965, p. 342.

Hocking³ ได้อ้างถึง Ralph H. Waltz ที่ได้ให้คำจำกัดความของห้องปฏิบัติการทางภาษาไว้ว่า ".....a central source for many sets of headphones, the used of spaced pauses for student response, and the possibility of individual recording and playback by students." กล่าวคือ ห้องปฏิบัติการทางภาษาเป็นห้องเรียนที่นักเรียนสามารถฝึกอ่านตามบทเรียน โดยมีการเว้นระยะชวว่างในบทเรียนไว้ให้ นอกจากนั้นนักเรียนยังมีโอกาสที่จะบันทึกเสียงที่ตนเองอ่านตามบทเรียนไว้เป็นส่วนตัว เพื่อจะได้หมุนเพกกลับมาฟังใหม่เป็นการเปรียบเทียบเสียงของตนเองกับบทเรียน ทั้งนี้การกระทำดังกล่าวต้องใช้หูฟัง (headphones)

Lado⁴ ได้ให้คำจำกัดความของห้องปฏิบัติการทางภาษาไว้ว่า "The language lab is a special room for practice with sound equipment....." กล่าวคือห้องปฏิบัติการทางภาษาก็คือ ห้องที่ใช้สำหรับการฝึกภาษา โดยใช้เครื่องมือที่เกี่ยวข้องเสียง

อย่างไรก็ตามความหมายของห้องปฏิบัติการทางภาษานี้ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปตามพัฒนาการของการติดตั้งและการใช้อุปกรณ์ โดยพิจารณาจากหลัก 2 ประการคือ วัสดุและอุปกรณ์ที่นำมาประกอบเป็นห้องปฏิบัติการทางภาษา และการใช้ประโยชน์สำหรับการเรียนการสอน

ในระยะที่เริ่มนำเอาวัสดุอุปกรณ์ประเภท mechanical และ electronic มาใช้เป็นเครื่องมือในการช่วยสอนภาษาในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 นั้น ห้องปฏิบัติการ

³Elton Hocking, Language Laboratory and Language Learning, Department of Audio-visual Instruction of the National Education Association, Washington, D.C., 1964, p. 13.

⁴Robert Lado, Language Teaching : A Scientific Approach, New York : McGraw-Hill, Inc., 1964, p. 174.

ทางภาษาก็คือ ห้องที่ติดตั้งเครื่องบันทึกเสียง หรืออัดขยายเสียงไว้เป็นประจำเพื่อช่วยสอนภาษา ต่อมาอุปกรณ์ที่นำมาติดตั้งในห้องปฏิบัติการทางภาษาเพิ่มมากขึ้น แต่ละ booth มีเครื่องบันทึกเสียงซึ่งนักเรียนสามารถจะบันทึกเสียงของตนลงบนเทปได้ ดังนั้นความหมายของห้องปฏิบัติการทางภาษาในปัจจุบันจึงหมายถึง "ห้องที่ติดตั้งวัสดุประเภท mechanical และ electronic ซึ่งใช้เป็นอุปกรณ์การสอนภาษาที่ช่วยเสริมทักษะในการฟังและพูดแก่ผู้เรียน โดยจัดโปรแกรมการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาให้สัมพันธ์กับการเรียนการสอนในชั้นเรียน"

ขณะเดียวกันได้จัดห้องปฏิบัติการทางภาษาเป็นเสมือนห้องสมุด ซึ่งนักเรียนจะเข้าไปใช้ได้ทุกโอกาส และเลือกบทเรียนได้ตามใจชอบ ทั้งนี้โดยการเพิ่มวัสดุอุปกรณ์หลายอย่าง เขาช่วยให้ความสะดวก

ห้องปฏิบัติการทางภาษากับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ

คงที่ใดกล่าวมาแล้วว่า ห้องปฏิบัติการทางภาษาช่วยสอนภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะเพื่อฝึกฝนให้เกิดทักษะและนิสัยทางภาษา ซึ่งการฝึกฝนดังกล่าวจะต้องกระทำซ้ำ ๆ กัน สำหรับการกระทำดังกล่าวเครื่องยนตกลไกอาจจะทำได้ก็เท่านั้น ดังนั้นห้องปฏิบัติการทางภาษาจึงมีบทบาทสำคัญในการเรียนการสอนภาษาเป็นอย่างยิ่งและควรที่จะเข้าใจถึงหลักเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับวัสดุที่ใช้ วิธีใช้ เพื่อจะได้มีเกณฑ์กำหนดไว้ว่าโปรแกรมการสอนภาษาต่างประเทศจะเป็นไปตามแนวที่ตั้งเอาไว้หรือไม่ การที่จะไปถึงจุดหมายที่ตั้งไว้จะต้องมีความร่วมมือกันตั้งแต่ผู้บริหาร หลักสูตร และทางคานเทคนิค

องค์ประกอบในการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา

Hutchinson⁵ กล่าวว่า "Like any tool or instrument, the language laboratory is most useful in the hands of a craftsman who know how to use it skillfully." กล่าวคือ ห้องปฏิบัติการทางภาษานั้นก็เหมือนกับเครื่องมืออื่น ๆ ที่จะใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ ก็เพราะว่าผู้ใช้วิธีใช้ คำนึงเพื่อที่จะใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาอย่างมีประสิทธิภาพนั้นจะประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 อย่างดังนี้คือ

1. ทั่วครู (Teacher)
2. บทเรียนที่ใช้ในการสอน (Teaching Materials)
3. การทดสอบและการให้คะแนน (Testing and Grading)
4. ระยะเวลาที่นักเรียนฝึก (Student Practice Sessions)
5. เครื่องมือที่ใช้ในการฝึก (Equipment)

1. ทั่วครู (Teacher)

ครูที่จะใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาช่วยสอนภาษานั้น ก่อนอื่นจะต้องมีความสนใจเกี่ยวกับเครื่องมือและวัสดุที่จะนำไปใช้ในการสอน ทั่วครูจะต้องมีทักษะในการใช้เครื่องมือ เพื่อที่จะช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะทางการฟังเข้าใจ (Listening Comprehension) และทักษะเกี่ยวกับการพูด (Speaking)

ครูที่ดีควรจะได้พยายามฝึกทักษะเกี่ยวกับความสามารถในการใช้เครื่องมือและความสามารถในการเตรียมบทเรียน แต่ครูสอนปัจจุบันยังไม่มีทักษะด้านดังกล่าวพอเพียง ซึ่งสิ่งนี้เป็นสาเหตุว่า ทำไมจึงต้องมีการเตรียมครูก่อนที่จะวางแผนสอนในห้องปฏิบัติการ

⁵Joseph C. Hutchinson, "The Language Laboratory : Equipment and Utilization," Trends in Language Teaching, New York : McGraw-Hill Book Company, 1966, p. 216.

ทางภาษา เพราะถ้าไม่ทราบวิธีสอนที่ดี และถูกต้องแล้วก็ไม่อาจสอนในห้องปฏิบัติการทางภาษา
 ใคองอาจประสบผลสำเร็จ โดยปกติแล้วครูผู้สอนสอนใครก็โดยไมต้องมีห้องปฏิบัติการทางภาษา
 ช่วยสอนแล้วก็เป็นทีที่แน่ใจใควา ถ้าครูคนนั้นใชห้องปฏิบัติการทางภาษาช่วยสอนก็จะทำให้การสอน
 คีงดีขึ้น ทั้งนี้ถือว่าห้องปฏิบัติการทางภาษาเป็นตั้วกลางที่อาจทำให้การสอนเลวลงหรือคี่ขึ้นได้

นอกจากนี้ก็เป็นหน้าที่ที่ผู้บริหารกับครูจะต้องวางแผนร่วมกันในการที่จะนำเอา
 ห้องปฏิบัติการทางภาษาเข้าเป็นโปรแกรมการสอนของโรงเรียน การเตรียมแผนงานนี้ต้อง
 พิจารณาทั้งทางฝ่ายบริหารและทางคานงบประมาณ

ดังที่กล่าวมาแล้วว่า ครูและฝ่ายบริหารจะต้องร่วมมือกันและมีความเข้าใจ
 ซึ่กันและกัน แต่การร่วมมือกันนั้นไม่คี่มีความสำคัญแต่เฉพาะการวางแผนเท่านั้น แต่ยั้งมี
 ความสำคัญในการใชควย นอกจากความร่วมมือซึ่กันและกันแล้ว ก็ครุจะค้ำนึ่งถึงความพร้อม
 ของโรงเรียนและครู ดังค้ำกล่าวที่ว่า เครื่องมือทั้งหลายที่สร้างขึ้นจะใชแทนครุนั้นไม่เป็น
 ความจริง เพราะโรงเรียนตาง ๆ ก็ยั้งมีความต้องการครูสอนภาษาตางประเทศที่คี่ ๆ
 เพิ่มขึ้น เครื่องมือที่สร้างขึ้น สร้างเพื่อช่วยครูสอนเท่านั้น อย่างน้อยที่สุดก็ใชแทนครุในกรณี
 ที่ยั้งขาดครุที่มีคุณสมบัติเหมาะสมอยู่

2. บทเรียนที่ใชในการสอน (Teaching Materials)

บทเรียนที่ใชในการสอนก็เพื่อจะพัฒนาทักษะคานการพูดและการฟัง ครูจะ
 ต้องรู้จักเลือกบทเรียนที่เป็นประโยชน์ อย่างน้อยก็ควรปรับปรุงบทเรียนใหม

บทเรียนที่ใชในการสอนนั้นครุต้องมีทักษะใการใช ครุต้องมีความคิดค้ำปลัน
 ใการสอน ครุเป็นจ่านวนมากที่ใควที่เรียนวิธีสอนให้องปฏิบัติการทางภาษาสำหรับผู้เรียน
 ชั้นแรก แต่ควยความที่ครุยั้งขาดความเข้าใจและขาดประสบการณ์ ครุไม่สามารถจะยัดเทคนิค
 การสอนสำหรับระดับที่สูงกว่าใได้ บางก็ใทราบวาคควรจะใหนักเรียนทำอะไรภายหลังที่สอน
 ในักเรียน บทเรียนแรก ๆ ที่ใเกี่ยวกับการใเรียนแบบและการจ่าบทสนทนาแล้ว ครุบางคนใรูวิธี
 ที่ใจะสอนใหมการใคิดค้ำไปถึงการใฝึกหัดสำหรับแต่ละบทเรียนและก็มีเป็นจ่านวนมากที่ใควยยั้งใรู
 วิธีที่ใจะสอนใหมการใคิดค้ำไปถึงการใชภาษาพูด นั่นคือเพื่อใให้นักเรียนรวมเอาบทสนทนาและการใฝึก
 ใเขาควยกัน แต่ก็มีครุจ่านวนน้อยที่ใสอนใให้นักเรียนใฝึกการฟังเพียงพอกอนที่ใให้นักเรียนใเรียน
 ใถึงการใเรียนแบบ

ครูสอนภาษาต่างประเทศบางคนยังเข้าใจว่า ห้องปฏิบัติการทางภาษามีประโยชน์กับครูที่สอนยังไม่คล่องนัก ครูบางคนก็ไม่เห็นด้วยกับการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาที่จริงแล้วครูลืมไปว่าห้องปฏิบัติการทางภาษานั้นใช้สำหรับนักเรียน ไม่ใช่ครู นักเรียนมีความต้องการที่จะฝึกภาษาในขั้นขึ้นเป็นส่วนตัว โดยใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาเหมือนกับที่มีครูเจ้าของภาษาเป็นแบบให้

3. การทดสอบและการให้คะแนน (Testing and Grading)

หลังจากที่นักเรียนได้ฝึกด้านการฟังและการพูดแล้ว ก็ควรให้มีการทดสอบและให้คะแนนเพื่อความที่นักเรียนเรียนโดยตลอดอย่างไร มีความก้าวหน้าหรือไม่ ครูอาจสร้างแบบฝึกหัดหลาย ๆ ชนิดขึ้น เพื่อความที่นักเรียนพัฒนาเกี่ยวกับด้านการฟังเพียงใด การที่ตรวจความที่นักเรียนมีความเข้าใจสิ่งที่ได้ฟังเพียงใดหรือไม่ ครูก็อาจให้มีกระดาษคำตอบ เมื่อได้ฟังเสียงจากเทปก็ได้ เช่น ในเทปถามประโยคสั้น ๆ โดยให้นักเรียนเขียนตอบ ตัวอย่างเช่น คำถามในเทปอาจจะเป็น "How are you ?", "How much are four and five ?", "What colors are in Thai flag ?" เป็นต้น แบบฝึกหัดชนิดนี้ทดสอบได้ทั้งด้านการฟังและการแต่ง บางทีการที่ให้นักเรียนเขียนออกมาหรือแต่งเป็นรูปประโยคเป็นการยากเกินไป ก็อาจใช้วิธีให้นักเรียนเขียนถูกหรือผิด หรือใช้วิธีสอบแบบเลือกตอบ (Multiple Choice)

แบบฝึกหัดเกี่ยวกับการฝึกฟังเข้าใจนั้น (Aural Comprehension) อาจจะทำได้ยากขึ้นโดยการอ่านเรื่องราวให้ฟัง แล้วตั้งคำถาม ข้อสอบอาจเป็นแบบถูก-ผิด (true-false) หรือแบบเลือกตอบก็ได้

นอกจากมีการทดสอบทางด้านการฟังแล้ว การทดสอบก็อาจเพิ่มการเขียนตามคำบอก (Dictation) ด้วย โดยมีข้อความที่จะให้เขียนในเทป และเว้นระยะเวลาไว้เพื่อให้นักเรียนเขียนตาม การที่มีแบบฝึกหัดเขียนตามคำบอกช่วยฝึกทางด้านการฟังและเป็นการเสริมการฝึกหัดด้านการฟังด้วย

การทดสอบข้างต้น ครูอาจทำกระดาษคำตอบ (Answer Sheet) สำหรับการทดสอบในห้องปฏิบัติการทางภาษานั้น เพื่อช่วยในการให้คะแนนนักเรียนได้ง่ายขึ้น

สำหรับการทดสอบการพูดนั้นนักเรียนต้องเสียเวลาและเป็นการยากสำหรับครูที่จะให้คะแนน วิธีทดสอบนั้นครูให้หัวข้อที่นักเรียนจะพูดใช้เวลาประมาณ 2-3 นาที หรือครูให้นักเรียนดูภาพแล้วถาม เพื่อให้นักเรียนอธิบายว่าเห็นอะไรบ้าง โดยครูมีข้อสอบอยู่ในแฟ้ม ซึ่งนักเรียนต้องตอบโดยการสนทนา ตัวอย่างเช่น ครูพูด "What is your name?" นักเรียนเมื่อได้ยินแฟ้มก็จะตอบตามคำถามนั้น ครูถามต่อ "How are you today?" นักเรียนก็ตอบอีก เป็นต้น

4. ระยะเวลาในการฝึก (Student Practice Sessions)

เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า ระยะเวลาการสอนภาษาในห้องปฏิบัติการทางภาษานั้นควรใช้ระยะเวลาที่สั้น แต่สอนหลาย ๆ ครั้ง จะได้ผลกว่าระยะเวลาการฝึกที่นานกว่า ระยะเวลาการเรียนในห้องปฏิบัติการทางภาษาไม่ควรนานเกินกว่าครึ่งชั่วโมง ยกเว้นในกรณีที่มีการทดสอบ ทั้งนี้เพราะนักเรียนมีความสนใจในบทเรียนได้ประมาณครึ่งชั่วโมงเท่านั้น ภายหลังจากครึ่งชั่วโมงนักเรียนจะเริ่มเบื่อ อีกประการหนึ่งการที่นักเรียนใช้หูฟังนาน ๆ ทำให้นักเรียนไม่ค่อยพอใจนัก ดังนั้นระยะเวลาการเรียนในห้องปฏิบัติการทางภาษาอยู่ระหว่าง 20-30 นาที ต่อการเรียนในห้องปฏิบัติการทางภาษาอาทิตย์ละ 3-5 ครั้ง ทำให้นักเรียนเรียนได้ผลดีกว่า เพราะการเรียนระยะสั้นและทำให้การฝึกของนักเรียนได้ผล

5. เครื่องมือ (Equipment)

เครื่องมือที่ใช้ควรมีคุณภาพดี ก่อนที่จะใช้เครื่องมือ ครูเองก็ต้องฝึกการใช้ให้คล่องแคล่วเสียก่อน ทางคานนักเรียนก็ต้องฝึกใช้เครื่องมือให้คล่องแคล่วเช่นกัน ดังที่ Hutchinson⁶ ได้กล่าวไว้ว่า "All machines require some human control at various stages and are never more intelligent than their master." กล่าวคือ เครื่องยนต์กลไกทุกชนิดต้องอาศัยมนุษย์ควบคุมทั้งสิ้นและไม่ฉลาดไปกว่าความมนุษย์ได้

⁶Hutchinson, op.cit., p. 220.

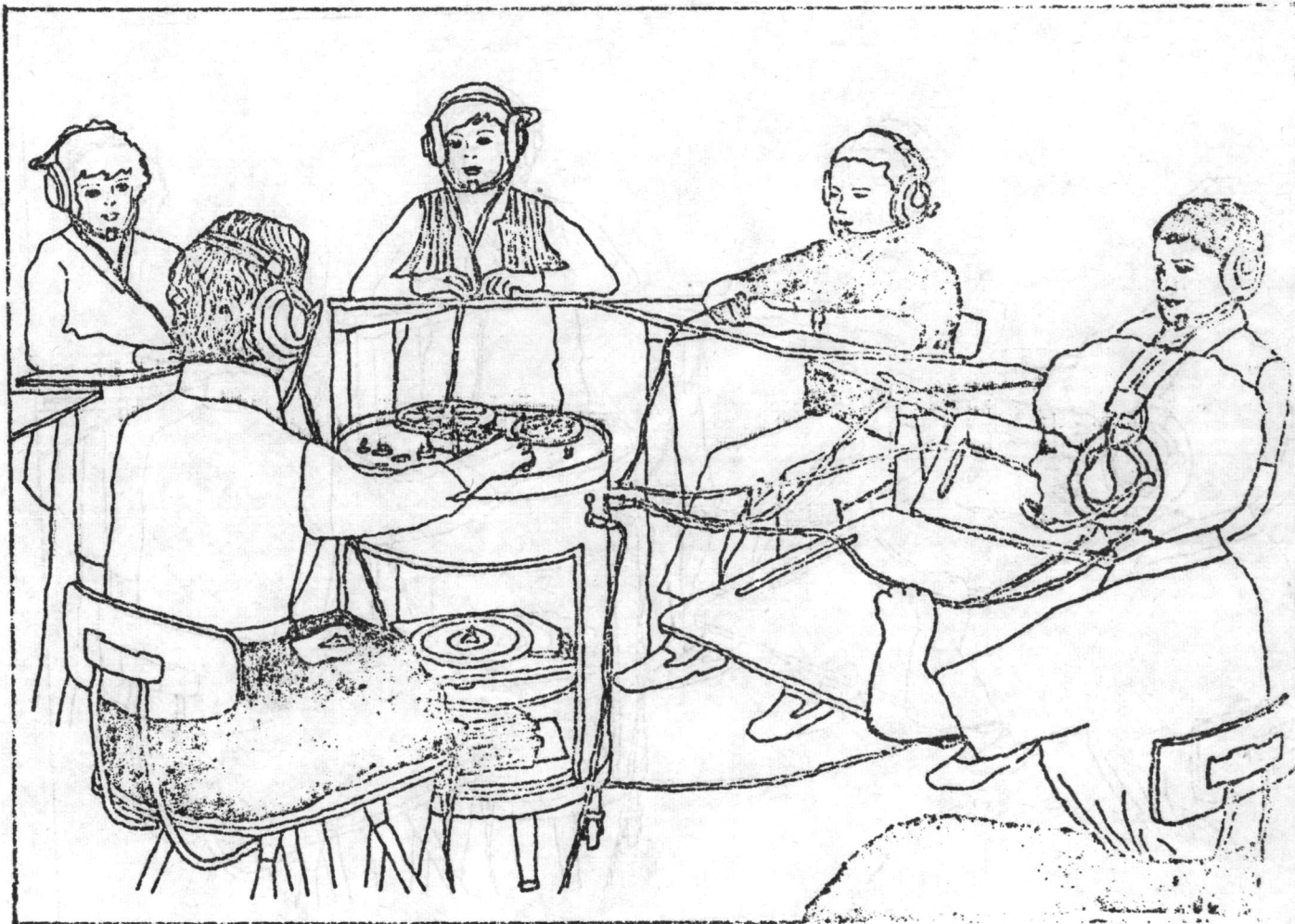
เมื่อนักเรียนฝึกหัดการเรียนภาษาโดยใช้เครื่องมือนี้ ครูก็ต้องจัดหากิจกรรมในการเรียนให้เข้ากับการฝึกของนักเรียน โดยใช้เครื่องมือเดียวกัน เพราะบางครั้งห้องปฏิบัติการทางภาษาก็ไม่สามารถแก้ปัญหาในการเรียนได้ และบางครั้งก็ก่อให้เกิดทัศนคติที่ไม่ดี และทำให้เกิดความเบื่อหน่าย โดยที่ใช้เวลาฝึกนานเกินไป ถ้าเป็นเช่นนี้แล้วก็ถือว่าเป็นเครื่องมือในการสอนที่ไม่ถูกต้อง ย่อมมีผลเสียไปยิ่งกว่าการไร้ของเรียนธรรมดาที่ไม่มีเครื่องมือช่วยในการสอนเลย สรุปได้ว่า การใช้เครื่องมือจะได้ผลเพียงไรนั้นขึ้นอยู่กับตัวผู้ใช้ หรือผู้ที่ควบคุมเท่านั้น

ชนิดของห้องปฏิบัติการทางภาษา (Type of Language Laboratory)

ชนิดของห้องปฏิบัติการทางภาษาที่ใช้กันอยู่ทั่วไปคือ⁷

1. แบบ Regular Class-Assigned ห้องปฏิบัติการแบบใช้สำหรับนักเรียนเป็นกลุ่ม โดยมีครูเป็นผู้นำ ถือเป็นส่วนหนึ่งของการทำงานที่นอกเหนือจากชั้นเรียน โดยมากใช้ในโรงเรียนมัธยมทั่วไป ครูนำเครื่องบันทึกเสียง และ master tape ไปเปิดให้นักเรียนฟังในห้อง นักเรียนใช้หูฟังด้วย

⁷Hocking, op.cit., p.183.

2. แผน Independent Study Facility ห้องปฏิบัติการทางภาษานี้
 ใช้สำหรับการเรียนเป็นรายบุคคล แลวแต่เวลาว่างของตนเอง ถือเป็นกรเรียนเร่งเสริม
 จากการเรียนในชั้นเรียน โทมากจะไ้ในระดัมหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย แต่ก็ใช้สำหรับ
 โรงเรียนระดัมัธยมได้

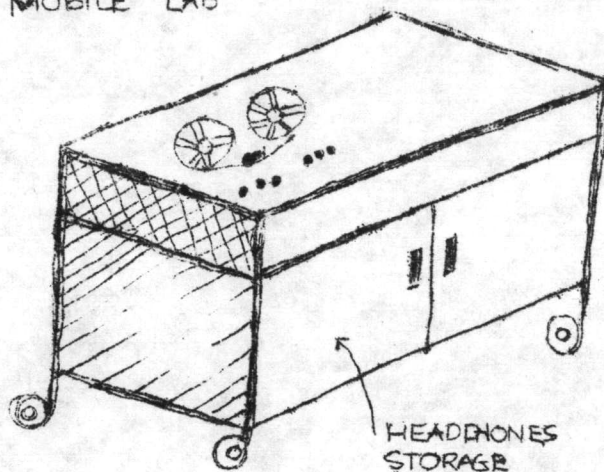

นอกจาก 2 แบบที่ไ้กล่าวมาแล้ว ห้องปฏิบัติการทางภาษามีลักษณะเป็นแบบต่าง ๆ

อีกดังนี้

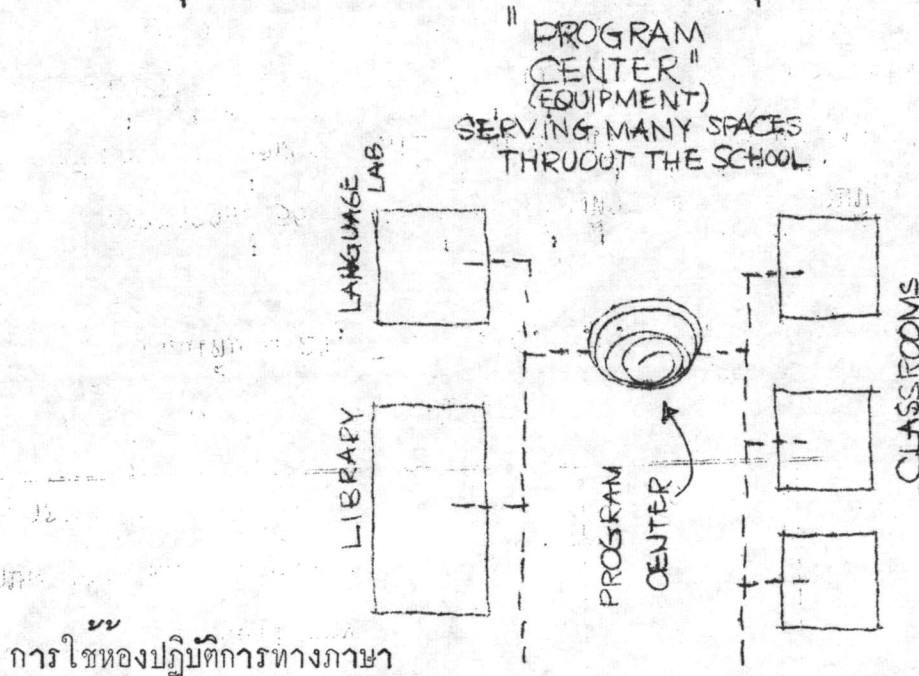
3. Mobile Lab. ห้องปฏิบัติการทางภาษานี้สามารถเคลื่อนย้ายไปเรียนตามห้องต่าง ๆ ได้ ซึ่งเป็นการสะดวกต่อครูสอนและนักเรียน

"MOBILE LAB"

4. Practice or Drill room ห้องปฏิบัติการทางภาษานี้ที่นักเรียนทั้งชั้นสามารถฟังบทเรียนอ่านตามเป็นหมู่ได้ เหมาะสำหรับโรงเรียนที่ไม่มีฐานะพอที่จะจัดตั้งห้องปฏิบัติการทางภาษา 2 แบบแรก ลักษณะห้องเรียนแบบนี้เป็นลักษณะของห้องเรียนโดยทั่ว ๆ ไปคล้ายกับห้องปฏิบัติการทางภาษานิค Regular Class-Assigned แต่นักเรียนไม่ต้องไขหูฟัง ครูมีเพียงแต่เครื่องบันทึกเสียงและ master tape เปิดให้นักเรียนฟัง อ่าน หรือพูดตามเท่านั้น เป็นการฝึกพร้อมกันไปทั้งชั้น

5. Program Center แบบนี้ถือเป็นศูนย์รวมบทเรียน สามารถจะนำเอาบทเรียนที่มีอยู่ไปใช้ในห้องเรียน ห้องปฏิบัติการทางภาษา และห้องสมุดได้ สำหรับในกรณีห้องเรียนก็นำเอาบทเรียนออกไปฝึกในห้องเป็นแบบ Practice หรือ Drill room ห้องปฏิบัติการทางภาษาก็นำบทเรียนเข้าไปเรียนพร้อมกันทั้งชั้น หรือเป็นรายบุคคลก็ได้ ส่วนในห้องสมุดนั้นบทเรียนที่นำไปใช้เพื่อการเรียนเป็นรายบุคคล

ดังที่กล่าวมาแล้วว่าห้องปฏิบัติการทางภาษานั้นจะช่วยการสอนภาษาให้ดีขึ้น ผู้ใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาก็คือ นักเรียน โดยจะมีครูเป็นผู้ควบคุมหรือไม่ก็ตาม ดังนั้นสิ่งที่นักเรียนจะต้องปฏิบัติเมื่อเข้าไปเรียนในห้องปฏิบัติการทางภาษา⁸ ก็คือ

1. นักเรียนฟังบทเรียนหลาย ๆ ครั้ง
2. นักเรียนอ่านตามโดยออกเสียงดัง
3. นักเรียนตอบสนอง (respond) เพื่อเป็นการฝึกกับบทเรียนแต่ละบท
4. นักเรียนบันทึกเสียงเพื่อเปรียบเทียบเสียงที่ตนได้ฝึกหัดอ่านตามกับเสียงที่

ใช้เป็นแบบจาก master tape

⁸Hocking, op.cit., p.220.

ทางคานครุซึ่งเป็นผู้ที่รวมใจของปฏิบัติการทางภาษาก็ต้องพยายามใช้อย่างมีประสิทธิภาพที่สุด การที่ใจของปฏิบัติการทางภาษามากเพียงใดก็ย่อมขึ้นอยู่กับบทเรียนที่ครูนำมาสอน อาจเป็นบทเรียนที่ทำขึ้นขายซึ่งเป็นบทเรียนสำเร็จรูป โดยจะมีทั้ง master tape และหนังสือบทเรียนให้ สำหรับเทปบทเรียนนั้นไม่ว่าจะเป็นเทปบทเรียนที่ทำมาขายหรือทำขึ้นเองก็ตามจะต้องมีแบบฝึกหัดสำหรับฝึกหัดทั้งสิ้น ทั้งนี้ถือว่า การฝึกนั้นเป็นหน้าที่สำคัญของของปฏิบัติการทางภาษา ไม่ว่าจะเป็นการฝึกออกเสียง หรือฝึกเกี่ยวกับลักษณะของรูปประโยคก็ตาม ถือว่าการฝึกฝนและการเรียนแบบซ้ำ ๆ กันอยู่บ่อย ๆ เป็นส่วนสำคัญในการเรียนการสอนในของปฏิบัติการทางภาษา

Theodore Mueller⁹ กล่าวไว้ว่า "Machines can repeat experiences as often as necessary. But it is only the teacher who can create the experience which is duplicated mechanically." กล่าวคือ แมวเครื่องมือสามารถทำให้เกิดประสบการณ์ซ้ำ ๆ กันได้ แต่ครูต้องสร้างประสบการณ์นั้น ๆ ขึ้น

ดังนั้นในการสอนในของปฏิบัติการทางภาษา เพื่อให้ได้ผลดีนั้นจะต้องคำนึงถึงสิ่งสำคัญ 2 อย่าง คือ

1. วัตถุประสงค์ของการเรียน
 2. วิธีการสอน
1. วัตถุประสงค์ของการเรียน

ก่อนที่นักเรียนจะเข้าเรียนในของปฏิบัติการทางภาษา ครูจะต้องชี้แจงถึงวัตถุประสงค์ของการเรียนให้ฟัง เพื่อให้เด็กเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อของปฏิบัติการทางภาษา นักเรียนจะใคร่ทราบว่า การเรียนในของปฏิบัติการทางภาษานั้นเป็นการเสริมทักษะในด้านการเรียนภาษา ซึ่งจำเป็นต้องฝึกบ่อย ๆ ซ้ำซากกันเป็นเวลานาน นอกจากบอกถึงวัตถุประสงค์

⁹Theodore Mueller, "Perception in Foreign Language Teaching,"

แล้วก็ต้องอธิบายถึงบทบาท ประสิทธิภาพ และวิธีการใช้เครื่องมือควย ขณะเดียวกันครูก็ต้องเน้นถึงความสำคัญของการเรียนในห้องเรียน เพื่อให้นักเรียนเข้าใจว่าห้องปฏิบัติการทางภาษานั้นเป็นเพียงเครื่องมือที่ช่วยในการเรียนการสอนในห้องเรียนเท่านั้น

2. วิธีการสอน

Mabel Culmer¹⁰

ได้แบ่งวิธีการสอนในห้องปฏิบัติการทางภาษาออกเป็น 2 วิธี คือ

เป็น 2 วิธี คือ

ก. การเรียนเป็นรายบุคคล (Individual Study Method)

การเรียนแบบนี้เน้นการเรียนที่ช่วยสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล นักเรียนเรียนตามความสามารถของตนเอง โดยสามารถนำเอา master tape ไปเปิดฟังใน booth ของตนเอง นักเรียนว่าตามบทเรียนหรืออัดเสียงตนเองเพื่อเป็นการสำรวจตัวเองได้ นักเรียนที่เรียนเก่ง เมื่อฟังบทเรียนใดอย่างเข้าใจแจ่มแจ้งแล้วก็ไปขอบทเรียนมาฟังอีก ส่วนนักเรียนที่เรียนอ่อนก็ต้องฝึกซ้ำแล้วซ้ำอีกกับ master tape จนตนเองคล่องแคล่วจึงเปลี่ยนบทเรียนใหม่ ผู้ที่เรียนเก่งสามารถก้าวหน้าไปก่อน โดยที่ผู้เรียนอ่อนไม่เป็นอุปสรรคของผู้ที่เรียนเก่ง ควยเหตุผลดังกล่าวห้องปฏิบัติการทางภาษาแบบนี้ต้องมี master tape หลาย ๆ มวนต่อ 1 บทเรียนให้พอกับจำนวน booth ในห้องปฏิบัติการทางภาษา

ข. การเรียนเป็นหมู่ (Group Study Method) การเรียนแบบนี้

นักเรียนนั่งประจำอยู่ในแต่ละ booth และฟัง master tape จาก master console ใช้บทเรียนเดี่ยว นักเรียนฟังพร้อมกัน ซึ่งนักเรียนฟังอย่างเดี่ยว (Audio-Passive) หรือฟัง และอัดเสียง (Audio-Active) ไปควยเป็นการสำรวจตนเองก็ได้

ก่อนที่นักเรียนจะเข้าเรียนในห้องปฏิบัติการทางภาษา ครูต้องให้นักเรียนทราบวัตถุประสงค์ บทบาท ประสิทธิภาพ และวิธีการใช้เครื่องมือต่าง ๆ

¹⁰Mabel Culmer, Language Learning Through Laboratory Practice,

A Handbook for College Laboratory in Thailand, Bangkok, 1959, pp. 7-8.

Hocking¹¹ ได้สรุปบทบาทของห้องปฏิบัติการทางภาษาไว้ดังนี้ คือ

1. เป็นห้องที่ใช้เสียงของเจ้าของภาษาที่แท้จริงเป็นแบบในการสอน
2. แยกแยะการทำงานในห้องเรียนและห้องปฏิบัติการทางภาษาออกจากกัน โดยที่การใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาช่วยลดเวลาในการที่ครูจะต้องสอนซ้ำซากในชั้นเรียนในห้องเรียนนั้นเป็นการเรียนภาษาที่ต่องเขาใจและต่องแก้ไขให้ถูกต้องเท่านั้น ส่วนการเรียนในห้องปฏิบัติการทางภาษาอาศัยความซ้ำซากนาเบื่อ
3. การฝึก (drill) ในห้องปฏิบัติการทางภาษาอยู่เสมอ ๆ และฝึกอยู่บ่อย ๆ ช่วยฝึกทักษะทางด้าน speech habits ที่ดี
4. ห้องปฏิบัติการทางภาษาช่วยในการทดสอบนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ กล่าวคือ นักเรียนสามารถบันทึกบทเรียนและเสียงของตนเองลงเทป แล้วหมุนเทปกลับมาฟังใหม่ (play back) ช่วยทำให้นักเรียนทดสอบสิ่งที่ตนเองทำผิดไว้ได้ นอกจากนี้ครูยังสามารถทดสอบความเข้าใจในการฟังได้โดยที่แน่ใจได้ว่า ไม่มีเสียงอื่นมารบกวน และครูให้นักเรียนบันทึกเสียงลงเทป เพื่อมาวิเคราะห์ถึงผลความแตกต่างที่ตนเองได้ทำไว้แล้วได้
5. ห้องปฏิบัติการทางภาษาสามารถช่วยเก็บบทเรียนต่าง ๆ ไว้เป็นหมวดหมู่ และเป็นระยะเวลาานาน

Gustave Mathieu¹² ได้สรุปบทบาทของห้องปฏิบัติการทางภาษาไว้ดังนี้

1. การเรียนในห้องปฏิบัติการทางภาษาเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนได้ฝึกพูดในเวลาเดียวกัน ตลอดเวลาที่เรียนอยู่
2. ห้องปฏิบัติการทางภาษาเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกฝนภาษาต่างประเทศ โดยการฟัง และการพูดมากขึ้น

¹¹Hocking, op.cit., pp. 24-25.

¹²Gustave Mathieu, Sound Teaching. Education Division, Magnetic Recording Industries, New York : N.Y., 1959, p. 12.

3. นักเรียนได้มีโอกาสฟังเสียงเจ้าของภาษาที่ถูกต้องเป็นแบบฉบับได้
4. หอปฏิบัติการทางภาษาช่วยให้นักเรียนมีโอกาสในการเรียนรู้ เพราะต่างคนต่างเรียนใน booth ของตน เรียนโดยไม่ต้องอายเพื่อน และไม่มีสิ่งรบกวนจากสิ่งแวดล้อม
5. หอปฏิบัติการทางภาษาเป็นเสมือนอาจารย์ผู้ช่วย ซึ่งพร้อมที่จะทำงานกับนักเรียนทุกโอกาส และนานเท่าที่นักเรียนต้องการ
6. นักเรียนแต่ละคนสามารถพัฒนาการเรียนของตนไปตามความสามารถ โดยไม่ต้องพะวงถึงผู้ที่เรียนช้าหรือเร็วกว่าตน
7. ครูสอนเด็กแต่ละคนโดยไม่ต้องสอนพร้อมกันทั้งชั้น
8. การฝึกให้ใคร่ฟังเสียงเจ้าของภาษาหลาย ๆ คนจากเครื่องบันทึกเสียงช่วยให้ผู้เรียนได้เข้าใจ ชื่นกับการออกเสียงและลีลาการพูดภาษาต่างประเทศ
9. การบันทึกเสียงลงไป แลวนมุนกลับมาฟังใหม่ จะช่วยให้เกิดสุขขอมพรองในการออกเสียงของตนเอง เพื่อจะได้ปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้น

การจัดโปรแกรมการเรียนในหอปฏิบัติการทางภาษา

โดยที่หอปฏิบัติการทางภาษาเป็นแค่เพียงเครื่องมือ จะใช้โดยใครเพียงไรขึ้นอยู่กับผู้ใช้ สำหรับหอปฏิบัติการทางภาษา ผู้ใช้ก็คือ ครู นักเรียน และเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบในการจัดโปรแกรมการเรียนการสอนก็คือ ครู ซึ่งอาจแบ่งโปรแกรมการเรียนการสอน ในหอปฏิบัติการทางภาษาออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. Integrated Program การจัดโปรแกรมแบบนี้ ครูคัดแปลงบทเรียนและแบบฝึกหัดที่ใช้ในชั้นเรียน เข้ามาฝึกฝนในหอปฏิบัติการทางภาษาเป็นการเพิ่มเติม ซึ่งเป็นการจัดให้มีสัมพันธ์กับการเรียนการสอนในชั้นโดยตรง
2. Independent Program โปรแกรมการเรียนแบบนี้ เป็นโปรแกรมอิสระจากการเรียนการสอนในชั้นเรียน โดยแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบในการพัฒนาทักษะทั้ง 4 คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนออกจากกัน การเรียนการสอนในชั้นมุ่งหนักไป

ในเรื่องทักษะการอ่าน การเขียน ส่วนการเรียนในห้องปฏิบัติการทางภาษาช่วยฝึกฝนทักษะ
 ด้านการฟังและพูด เช่นในสัปดาห์หนึ่งมีเวลาเรียนภาษาอังกฤษ 5 ชั่วโมง อาจใช้เวลา
 3 ชั่วโมง สำหรับสอนในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาทักษะ ในการอ่านและเขียน ส่วนอีก 2 ชั่วโมง
 สำหรับสอนในห้องปฏิบัติการทางภาษา เพื่อฝึกทักษะในการฟังและการพูด เมื่อผนวกเอา
 การเรียนการสอนทั้งในชั้นเรียนและในห้องปฏิบัติการทางภาษาเข้าด้วยกันแล้ว ผู้เรียนก็จะ
 ได้มีโอกาสพัฒนาทักษะในด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนครบทั้ง 4 ด้าน

3. **Mixed Program** โปรแกรมแบบนี้เป็นการจัดโปรแกรมแบบผสม คือ ใช้
 ห้องปฏิบัติการทางภาษาเพื่อสร้างความสามารถในการพูดสนทนาแก่ผู้เรียน ดังนั้นเวลา
 ส่วนใหญ่ที่ใช้ในห้องปฏิบัติการทางภาษา จึงมุ่งในการฝึกหัดพูดกระส่วนประโยคต่าง ๆ ที่ใช้
 ในชีวิตประจำวัน เมื่อมีโอกาสแทรกบทเรียนที่ใช้ในชั้นเรียนก็แทรกเข้าไป

หลักในการทำทเรียน

Mabel Culmer¹³ ได้ให้หลักในการทำทเรียน ไว้ดังนี้

1. เสียงที่บันทึกลงเทปควรจะเป็นเสียงเจ้าของภาษา เพื่อผู้เรียนจะ
 ได้ฟังและเลียนเสียงที่ถูกต้อง ฉะนั้นจึงต้องเลือกเสียงที่เป็นแบบฉบับ สำหรับทำ Master
 tape
2. ควรจะให้มีโอกาสได้ฟังเสียงพูดหลาย ๆ คนในบทเรียนหนึ่ง ๆ
 ให้ผู้เรียนฟังด้วยความตั้งใจ และเพิ่มความสนใจ พร้อมทั้งทักษะในการฟังมากขึ้น ซึ่งทำให้
 ผู้เรียนมีความเคยชินและฟังเสียงเจ้าของภาษาได้ดี
3. เสียงที่อัดลงในเทปควรให้ชัดเจน ฟังแล้วไม่ทำให้รู้สึกเบื่อ
4. การบันทึกเสียงลง Master tape ไม่ควรเร็วหรือช้าเกินไป
 ให้พยายามรักษาระดับที่พูดตามธรรมชาติ (normal speed) เพื่อผู้เรียนได้เลียนแบบและ

¹³Mabel Culmer, op.cit. p.13-14.

สังเกตการลงเสียงหนักเบา และจังหวะในการพูดได้ถูกต้อง

5. ควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนโดยมีการเว้นระยะว่างไว้ใน master tape เพื่อให้นักเรียนตอบหรือถามบางตามระยะเวลาที่เว้นว่างไว้ และควรจับเวลาให้พอเหมาะ คือไม่ไหวหรือสั้นเกินไป สำหรับที่ผู้เรียนจะตอบหรือถาม

6. แบบฝึกหัดที่ใช้ฝึกนั้น เนื่องจากผู้เรียนต้องทำตามซ้ำแล้วซ้ำอีก ดังนั้นแบบฝึกหัดควรให้แตกต่างกันไปและน่าสนใจ

7. บทเรียนที่สร้างขึ้น ควรคำนึงถึงความเหมาะสม สำหรับระดับการศึกษา หลักสูตรและความต้องการของนักเรียน

Hocking¹⁴ ได้ให้หลักในการทำบทเรียนไว้ว่า

1. บทเรียนจะต้องสัมพันธ์กับกระบวนการเรียนการสอนในชั้นเรียน
2. บทเรียนที่สร้างขึ้น ต้องมุ่งฝึกหัดทางด้านการฟังและพูด ส่วนด้านการอ่านและเขียนให้เป็นผลตามมาจากการฝึกสองอย่างแรก
3. บทเรียนที่สร้างขึ้นต้องคำนึงถึงภาษาเดิมของนักเรียน
4. บทเรียนจะต้องอธิบายเกี่ยวกับปัญหาแต่ละปัญหาใต้อย่างง่ายและชัดเจน ไม่ว่าจะใช้สอนในชั้นเรียน หรือในห้องปฏิบัติการทางภาษาก็ตาม ทำให้นักเรียนทราบได้ว่าตนกำลังทำอะไรและทำเพื่อวัตถุประสงค์อะไร
5. บทเรียนต้องมุ่งฝึกความสามารถที่จะพูดได้อย่างคล่องแคล่ว
6. บทเรียนเกี่ยวกับการพูดที่สร้างขึ้นนั้นจะต้องใช้อัตราความเร็วเดียวกับที่เจ้าของภาษาพูดกันในกรณีที่ต้องการให้ชัดเจนก็อาจลดความเร็วลง หรือให้มีการหยุดเพื่อบทเรียนบาง เสร็จแล้วจึงให้บทเรียนใช้อัตราความเร็วเท่าเดิม
7. บทเรียนที่จัดทำขึ้น ควรเกี่ยวกับสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตจริง หรือเกี่ยวกับวัฒนธรรม ทั้งนี้ให้สัมพันธ์กับบทเรียนที่เคยเรียนมาก่อนแล้ว
8. บทเรียนที่จัดทำขึ้นควรให้เหมาะสมกับการเรียนแต่ละระดับ

¹⁴Hocking, op.cit., p.25.

นอกจากหลักในการทำบทเรียนดังกล่าวข้างต้นแล้ว บทเรียนที่สร้างขึ้นนอกจากคำนึงถึงระดับการศึกษาแล้ว จะต้องพิจารณาถึงหลักสูตรและความต้องการของนักเรียน บทเรียนและแบบฝึกหัดควรจะมีวัตถุประสงค์ไว้อย่างแจ่มชัดว่าจะฝึกอะไรและมีวิธีการในการฝึกอย่างไร ควรจัดทำแบบเรียนขึ้นหลาย ๆ แบบมีเนื้อหา เสียง และวิธีฝึกน่าสนใจหลาย ๆ อย่างเพื่อไม่ให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย และเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อกิจกรรมการสอนชนิดนี้

การเลือกและการเตรียมบทเรียน

การเลือกบทเรียน

ในการเลือกบทเรียนให้สอนในห้องปฏิบัติการทางภาษานั้น ครูผู้สอนต้องตัดสินใจว่าจะใช้บทเรียนที่มีขายอยู่ในท้องตลาด หรือจะทำบทเรียนขึ้นเอง โดยทั่วไปแล้วแบบบทเรียนที่ทำขายนั้นมีข้อดีกว่าแบบบทเรียนที่ทำขึ้นเอง เพราะบทเรียนที่จัดทำขึ้นได้มีการเตรียมทำเป็นอย่างดีและมีการวัดผลก่อนที่จะนำออกสู่ตลาด ลักษณะของบทเรียนก็มีตั้งแต่ระดับแรกจนถึงระดับสูง แต่มีข้อเสียคือ ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ของชั้นเรียน เช่น ครูต้องการเน้นการฝึกเป็นพิเศษ แต่ในแบบบทเรียนไม่มีเป็นต้น แบบบทเรียนบางอย่างก็ง่ายเกินไป บางอย่างที่เหมาะสมก็อาจจะมีความแพงเกินไปกว่าที่จะจัดหาบทเรียนมาให้ครบชุด ส่วนครูที่จะทำบทเรียนขึ้นเอง กอน้อก็ต้องมีเครื่องบันทึกเสียงที่มีคุณภาพดีและมีสถานที่เหมาะสมที่จะบันทึกบทเรียนได้ เพราะแบบที่สร้างขึ้นถ้ามีคุณภาพของเสียงไม่ดีก็ไม่มีประโยชน์สำหรับผู้เรียน

ก่อนทำแบบบทเรียนนั้นผู้ทำควรมีการเตรียมตัวอย่างดีเสียก่อน S. Pit Corder¹⁵ กล่าวไว้ในหนังสือ Teaching English as a Second Language ว่า ".....the language laboratory could be a powerful tool if effectively used,

¹⁵ op.cit., p. 382.

..... . All the expensive equipment will be wasted if the techniques of using the laboratory, and even more important, the linguistic materials are not appropriate, adequate, or properly prepared." กล่าวคือ การใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาให้โดยลบกตเมื่อมีบทเรียนที่เหมาะสม และได้รับการเตรียมเป็นอย่างดี

ก่อนทำแบบบทเรียนนั้น ควรต้องเขียนบท (Script) เสียก่อนเพราะผู้จัดทำแบบบทเรียนจะรู้ว่าตนควรพูดอะไรและควรพูดเมื่อไร ส่วนด้านการเตรียมแบบฝึกหัดที่จะให้นักเรียนฝึกพูดตามนั้น ครูต้องกะเวลาให้พอสำหรับนักเรียนพูดตามได้ โดยในขณะที่ทำแบบบทเรียน ระยะเวลาที่หยุดให้นักเรียนพูดตาม ครูก็พูดตามไปคอย ๆ เพื่อกะเวลาได้ถูกต้อง ทั้งนี้บทเรียนไม่หยุดช่วงระยะที่ยาวหรือสั้นเกินไป ในทางตรงกันข้ามถ้าในแบบไม่กะระยะเวลาพอสำหรับให้นักเรียนพูด คือ ระยะเวลาสั้นเกินไปนักเรียนพูดตามไม่ทัน นักเรียนจะรู้สึกเบื่อหน่ายและหยุดฝึกทันที

ลักษณะของแบบเรียนที่ใช้ฝึกอาจจะแบ่งได้เป็น 3 แบบ คือ

1. แบบ Stimulus-Response-Confirmation (S-R-C) ลักษณะของแบบเรียนที่ใช้ฝึกแบบนี้ นักเรียนได้ยินเรื่องจากเทปก่อน แล้วมีช่วงว่างให้นักเรียนว่าตาม แล้วมีเสียงเทปอีกครั้งหนึ่งเพื่อเป็นการย้ำที่นักเรียนได้พูดตามไปนั้น ตัวอย่างเช่น ครูต้องการสอนภาษาอังกฤษให้นักเรียนเกี่ยวกับการฝึกใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 2 ในเทปที่จัดไว้ว่าจะมีคำสั่งดังนี้ "This is a drill on the present indicative tense. I will give you the first person singular of the present tense of a verb. You will change the verb to the third person singular using the subject "he". For example I will say, "I write a letter." You will say, "He writes a letter." Now let us begin the drill.

Teacher : I speak to the teacher.

Student : He speaks to the teacher.

Teacher : He speaks to the teacher.

แบบนี้อาจจะไม่เหมาะสำหรับนักเรียนที่ต้องการฝึกประโยคนั้นอีกเป็นครั้งที่ 2 ก่อนที่จะฝึกตามตัวอย่างอื่นต่อไป

2. แบบ Stimulus-Response-Confirmation-Response (S-R-C-R)
การฝึกแบบนี้จะเพิ่มขึ้นมาจากชนิดแรกคือ หลังจากนักเรียนว่าตาม ครูย้ำอีกครั้งหนึ่งและนักเรียนก็ฝึกตามอีก ตัวอย่าง

Teacher : I speak to the teacher.
Student : He speaks to the teacher.
Teacher : He speaks to the teacher.
Student : He speaks to the teacher.
Teacher : He speaks to the teacher.

3. แบบ Stimulus-Response-Confirmation-Response-Confirmation (S-R-C-R-C) แบบฝึกหัดนี้นักเรียนจะว่าตาม 2 ครั้ง แต่ละครั้งครูย้ำเพื่อให้แน่ใจ
บทเรียนดีขึ้น ตัวอย่าง

Teacher : I speak to the teacher.
Student : He speaks to the teacher.
Teacher : He speaks to the teacher.
Student : He speaks to the teacher.
Teacher : He speaks to the teacher.

การจะเลือกใช้แบบไหนขึ้นอยู่กับดุลยพินิจและความเหมาะสม อย่างไรก็ตาม การฝึกออกเสียงจะไม่ได้ผล แม้เครื่องมือและบทเรียนดีเพียงใดก็ตาม ถ้านักเรียนไม่สนใจต่อการฝึกนั้น ๆ ดังที่ Hutchinson¹⁶ ได้กล่าวไว้ในหนังสือ Trends in Language Training ไว้ว่า "...according to psycholinguistics the most sophisticated and expensive electronic gear and superior teaching material will be of no avail in helping a student perfect his pronunciation unless he really "cares" if it is correct or accurate.

วิธีเรียนในห้องเรียนการทางภาษา¹⁷

วิธีเรียนกันในห้องปฏิบัติการทางภาษานั้นแบ่งออกเป็น 4 แบบด้วยกัน คือ

1. แบบ Audio Passive การเรียนแบบนี้นักเรียนจะฟังแต่เพียงอย่างเดียว

¹⁶ Hutchinson, op.cit., p. 225.

¹⁷ Hocking, op.cit., p. 181.

โดยใช้หูฟังและฟังเสียงจาก mastape ที่ถ่ายทอดมาจาก master console ดังนั้นแบบฝึกหัดสำหรับการเรียนแบบนี้มุ่งในการฟังเข้าใจ (Listening Comprehension) โดยมุ่งพัฒนาความสามารถและทักษะในการฟังและพูด เช่น ให้อ่านเรื่องหรือบทความสั้น ๆ จาก master tape 1 หรือ 2 ครั้ง แล้วจึงตั้งคำถามโดยหลังคำถามโดยหลังคำถามทุกข้อมีระยะเวลาเว้นไว้ให้ในแบบ เพื่อให้นักเรียนคิดหาคำตอบในใจไม่ต้องพูดออกมา หลังจากแบบฝึกหัดแล้วก็จะเป็คำถามเพื่อให้นักเรียนตรวจสอบ การตั้งคำถามอาจจะเป็แบบ Multiple Choice หรือ True False ก็ได้ นอกจากนี้ก็อาจจะมี answer sheet ไว้ให้นักเรียน เพื่อจะได้เลือกตอบคำถามได้

ตัวอย่างแบบฝึกหัดแบบ Audio-Passive

Bangkok was founded in B.E. 2325. King Rama I decided to move the capital from Thonburi to Bangkok for several good reasons. The best reason was that Bangkok would be easier to defend if enemies attacked. Therefore, he built the palace on the right bank of the Chao Phraya River.

Now let's listen to them again..... Now you will hear three questions. After each question there will be a silent pause in which you have time to think of the answer. Do not say the answer, just formulate it mentally. Then you will hear the correct answer to check your understanding. Who founded the city of Bangkok? King Rama I founded the city of Bangkok. Why did he move the capital from Thonburi? Because it would be easier to defend the enemies. Which banks of the Chao Phraya River did he build the palace? He built it on the right bank.

And now let's listen once more to the Founding of Bangkok.

2. แบบ Audio-Active การเรียนแบบนี้นักเรียนจะฟังเสียงจาก master tape และพูดตามไปด้วย แบบฝึกหัดที่ไว้สำหรับการเรียนแบบนี้มุ่งพัฒนาความสามารถในการแสดงออกในการสนทนาเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน และทักษะในการออกเสียง (pronunciation) การพูดตามนั้นอาจจะเป็นการเลียนเสียงเป็นประเภทคำโดด ๆ ประโยคสั้น ๆ หรือประโยคยาว ๆ ก็ได้ เช่น

Listen and Repeat

Teacher : The lesson is easy.

Students : The lesson is easy.

Teacher : The building is modern.

Students : The building is modern.

Teacher : The course is interesting.

Students : The course is interesting.

นอกจากนี้แบบฝึกหัดที่ไว้ฝึกก็อาจจะเป็นแบบที่ผู้เรียนฝึกพูดด้วยตนเองตามแบบที่กำหนดให้ เช่น

Substitution Exercise

Objective : Re-creation of the phrase "Give me..... please." with the name of various objects in successively.

Listen and Repeat

Teacher : John, give me the pen, please.

Student : John, give me the pen, please.

Teacher : John, give me the pencil, please.

Student : John, give me the pencil, please.

Teacher : John, give me the book, please.

Student : John, give me the book, please.

.....

Now on your own. Ask John to give you the following objects and don't forget to repeat confirmatory responses.

Teacher : the pen

Student : John, give me the pen, please.

Teacher : the paper

Student : John, give me the paper, please.

Teacher : the pencil

Student : John, give me the pencil, please.

.....etc.

3. แบบ Audio-Active-Comparative การเรียนแบบนี้นักเรียนฟัง พูดตาม บันทึกเสียงและเปรียบเทียบไปด้วยในตัว กล่าวคือนักเรียนฟังเสียงจาก master tape แล้วพูดตาม หลังจากนั้นก็นำบันทึกทั้งเสียงจาก master tape และเสียงของตนเอง เสร็จแล้วหมุนเพกกลับมาฟังใหม่ เพื่อเปรียบเทียบเสียงของ master tape และเสียงของตนเองจึงประเมินผลตนเองไ้ความประสบความสำเร็จเพียงใด

4. แบบ Independent Study การเรียนแบบนี้ก็เช่นเดียวกับข้างบนเพียงแต่นักเรียนเรียนด้วยตนเองตามความสามารถ โดยมี master tape อยู่บนเครื่องบันทึกเสียงของกคุณอยู่แล้ว

ห้องปฏิบัติการทางภาษากับการใช้โสตทัศนูปกรณ์

โสตทัศนูปกรณ์ได้เข้ามามีบทบาทในการสอนภาษาในห้องปฏิบัติการทางภาษา โดยที่การเรียนนั้นนอกจากจะมุ่งถึงการฟัง พูด อ่าน และเขียนแล้ว ก็ยังมุ่งที่ใ้รู้เกี่ยวกับพื้นฐานของวัฒนธรรมของแต่ละชาติด้วยเหตุผลดังกล่าวภาพยนตร์ สไลด์ ฟิล์มสตริปจึงเข้ามามีบทบาท

การใช้ภาพยนตร์ประกอบการสอนนั้นจะทำให้เห็นทัศนียภาพของประเทศต่าง ๆ เช่น ฝรั่งเศส สเปน เยอรมัน ฯลฯ ภาพยนตร์ดังกล่าวจะอัดเสียงมาด้วยซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีเวลาพอสำหรับที่จะเข้าใจภาษาดังที่เห็นจากภาพได้ นอกจากภาพยนตร์แล้วก็อาจใช้สไลด์

ฟิล์มสตริปซึ่งมีเสียงประกอบ เสียงที่ได้ยินจากเทปนั้นอาจจะเป็นส่วนหนึ่งของทิวละครที่ปรากฏบนจอ หรืออาจจะเป็นส่วนเสียงของการออกเสียงคำก็ได้ การสอนดังกล่าวช่วยให้การสอนภาษาได้ผลดียิ่งขึ้น ครูผู้สอนเป็นจำนวนมากใช้อุปกรณ์การสอนที่มีอยู่มาช่วยในการสอน อาทิเช่น ภาพโปสเตอร์ที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว รูปเมือง รูปคนชาติต่าง ๆ เครื่องแต่งกายประจำชาติต่าง ๆ เทปบันทึกเสียงเพลงพื้นเมืองของแต่ละชาติ การใช้ดนตรีเข้ามาประกอบ การสอนช่วยกระตุ้นให้นักเรียนสนใจในการเรียนภาษามากขึ้น อย่างไรก็ตามการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ในห้องปฏิบัติการทางภาษาไม่ได้หมายความว่าจะใช้แทนครู แต่นำมาใช้เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ความก้าวหน้าของห้องปฏิบัติการทางภาษา

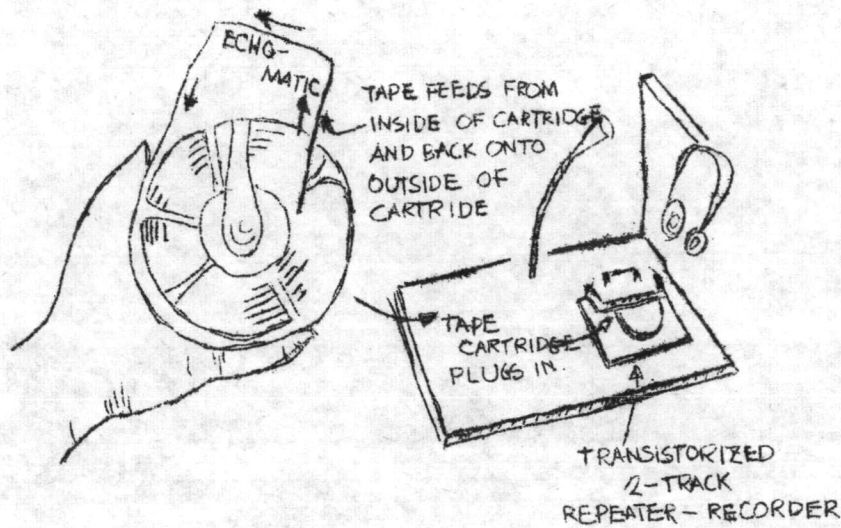
การใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาปัจจุบันได้มีวิวัฒนาการเพิ่มขึ้นดังนี้

1. ใช้ทัศนวัสดุและอุปกรณ์ช่วยในการสอนมากขึ้น อาทิเช่น ของตัวอย่าง แผนที่ โปสเตอร์ สไลด์ ฟิล์มสตริป ภาพยนตร์ นอกจากนี้จะมีโครงการการใช้อุปกรณ์ทั้งด้านภาพและเสียงประกอบกัน ดังที่ Hocking ได้กล่าวไว้ดังนี้ ".....we can expect even greater reinforcement in the visual aids in the near future..... project which are completely integrating audio and visual material for class and laboratory work."

2. มีการใช้เทปตลับ (Endless Loope tape Cartridge) เพื่อช่วยไม่ให้เสียเวลาหมุนเทปกลับใหม่ เมื่อเทปหมด

TO ELIMINATE RE-WINDING—

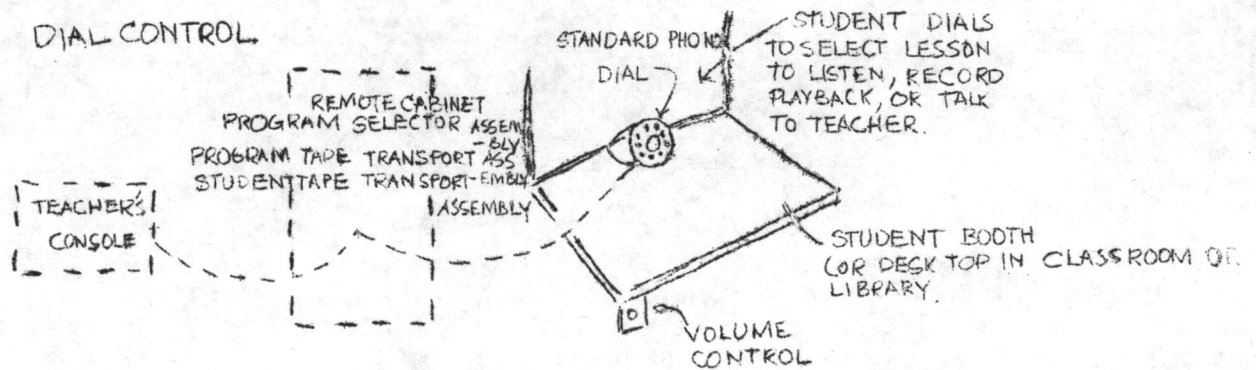
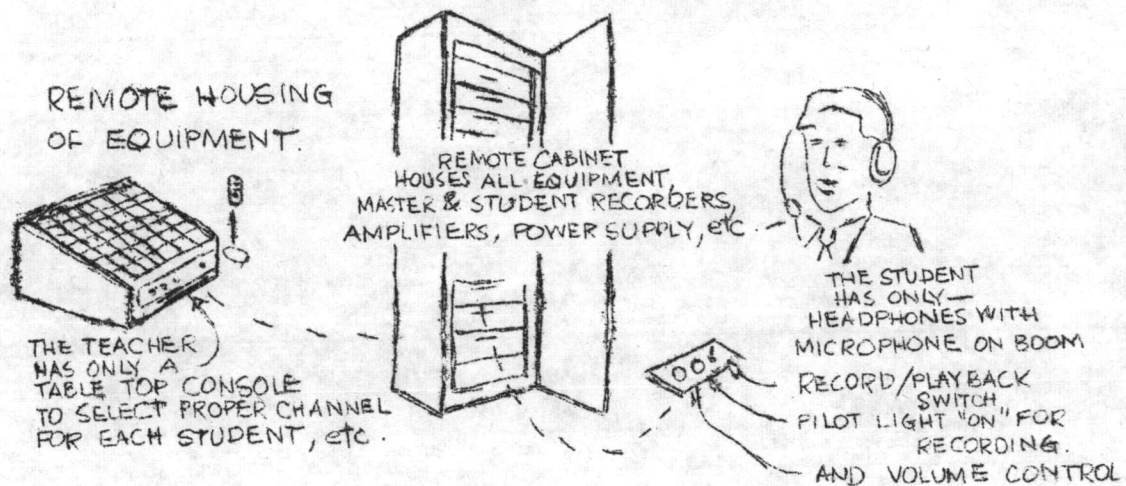
ENDLESS LOOP
TAPE CARTRIDGE —

3. การใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาจะง่ายกว่าเดิม บทเรียนที่ใช้เป็น master tape จะมีมากพอ แตกต่างกันไปตามชนิด ความยากง่าย และเสียงของเจ้าของภาษา ทั้งนี้ป้องกันไม่ให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย

4. มีการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาระบบอัตโนมัติ เพื่อความสะดวกและความรวดเร็วในการใช้เป็นการป้องกันไม่ให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย และช่วยลดภาระงานของครู

AUTOMATIC REMOTE CONTROL LANGUAGE LAB SYSTEM

บทบาทของห้องปฏิบัติการทางภาษาในอนาคต

Hutchinson¹⁸ และ Hocking¹⁹ ได้กล่าวถึงการสอนภาษาในอนาคตไว้ดังนี้

1. มีห้องเรียนแบบ electronic ในการสอนภาษา ซึ่งมีประโยชน์ในการฝึกและออกเสียงที่ถูกตอ้งแก่ผู้เรียน โดยเฉพาะโรงเรียนระดับมัธยมจะมีห้องเรียนชนิดนี้มากกว่าเดิม นอกจากนี้เกี่ยวกับทางคานเสียงมีการใช้ระบบอัตโนมัติ (remote control) มากขึ้น แต่ครูก็ยังเป็นตัวจักรสำคัญในการจัดโปรแกรมการสอน
2. โรงเรียนระดับมัธยมมีห้องปฏิบัติการทางภาษาชนิดที่ศึกษาเป็นรายบุคคล (Indepent Study) เพิ่มขึ้น ทั้งนี้นักเรียนเรียนตามความสามารถของแต่ละคน
3. เทปบันทึกเสียงจะมีคุณภาพดีกว่าเดิม มีการผลิตเทประบบอัตโนมัติ สำหรับใช้ทำโปรแกรมการสอนเป็นรายบุคคลและช่วยในการทำทสนทนาด้วย
4. มีการจัดโปรแกรมการสอนให้สัมพันธ์กับการเรียนการสอนในชั้นเรียน โดยแบ่งออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ 3-5 คน
5. การใช้อุปกรณ์เกี่ยวกับการฟังจะแพร่หลายมากกว่าเดิม โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับการเรียนเป็นรายบุคคล
6. มีการยอมรับกิจกรรมในชั้นเรียน ซึ่งเกี่ยวกับการบันทึกบทเรียนและหมุนเทปกลับมาฟังใหม่ เพื่อเป็นการเปรียบเทียบเพิ่มขึ้น หรือมีการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาแบบ Audio-Active-Comparative กว้างขวางยิ่งขึ้น
7. เทปบันทึกภาพมีบทบาทในการสอนภาษาทั้งกลุ่มใหญ่และกลุ่มย่อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เกี่ยวกับทางคานวัฒนธรรม
8. นักเรียนมีโอกาสได้เรียนมากขึ้น โดยเฉพาะเกี่ยวกับธรรมชาติของภาษา
9. มีการใช้ระบบโทรทัศน์ในการสอนภาษามากขึ้น
10. มีการติดต่อโดยใช้ดาวเทียมถ่ายทอดเหตุการณ์ทั้งภาพและเสียงที่เกิดขึ้นบนพื้นโลกมาช่วยในการเรียนภาษา

¹⁸Hutchinson, op.cit., pp. 229-231.

¹⁹Hocking, op.cit., p. 194.

11. วิทยุมีบทบาทในการสอนในห้องปฏิบัติการทางภาษา
12. มีการใช้สื่อทัศนวัสดุมากขึ้น
13. มีการใช้ Teaching machine ร่วมกับสื่อทัศนวัสดุในการสอนทั้งการอ่าน

เขียน และการทดสอบ

14. ห้องปฏิบัติการทางภาษาจะกลายเป็นห้องปฏิบัติการสำหรับการเรียนรู้

จากการวิจัย รวมทั้งการฝึกและทดลองใช้ในโรงเรียนต่าง ๆ แล้วเป็นที่ยอมรับกันว่า ห้องปฏิบัติการทางภาษามีบทบาทสำคัญในการสอนภาษาต่างประเทศ การที่นำเข้าไปใช้ในโรงเรียนก็ควรที่ทั้งครูและผู้บริหารโรงเรียนได้ตระหนักถึงคุณประโยชน์ดังกล่าว ควรวางแผนร่วมกัน นำเอาวิธีการใหม่เข้าไปช่วยในการสอน แม้ในระยะเวลาที่ผ่านมาจะได้มีวิวัฒนาการเกี่ยวกับการใช้และวิธีการสอนในห้องปฏิบัติการทางภาษาแล้วก็ตามก็ไม่ได้หมายความว่า ไม้มีความจำเป็นจะใช้ครูสอนต่อไปที่จริงแล้วการสอนในห้องปฏิบัติการทางภาษายังมีความต้องการครูที่ได้รับการฝึกฝนเป็นอย่างดี เพื่อจะได้มาปรับปรุงบทเรียนและกระบวนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งทั้งนี้มิได้อาศัยแต่เวลาเพียงอย่างเดียว แต่จะต้องมีการเรียนรู้ที่จะใช้ได้อย่างถูกต้องอีกด้วย